

Kultūros paveldo objektų individualių apsaugos
reglamentų išdavimo taisyklių 2 priedas

KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO INDIVIDUALIAUS APSAUGOS REGLAMENTO TVIRTINIMO AKTAS

2023-08-18 Nr. LRV-78
(data)

Vilnius
(tvirtinimo vieta)

Tvirtinu Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblis (unikalus kodas Kultūros vertybių
registre 681)

kultūros paveldo objekto pavadinimas, unikalus kodas Kultūros vertybių registre

individualų apsaugos reglamentą

Parengimo data: 2023-08-18

Rengėjas (-ai): Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus teritorinio skyriaus
vyriausioji specialistė Anželika Zdanevičienė

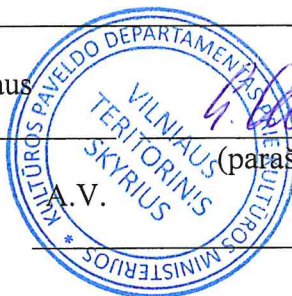
Apsaugos zona (pažymėti) :

- laikinai nenustatoma apsaugos zona
 nenustatomas fizinės apsaugos pozonis
 nenustatomas vizualinės apsaugos pozonis

Apsaugos zonos ir jos pozonių ribų plano techninį rengimo darbą atliko: _____

Prie tvirtinimo akto pridedama: _____

Kultūros paveldo departamento
prie Kultūros ministerijos Vilniaus
teritorinio skyriaus vedėja
(tvirtinančiojo pareigos)

(parašas)

Gerda Mockevičė
(vardas, pavardė)

Kultūros paveldo objektų individualių apsaugos
reglamentų išdavimo taisyklių
1 priedas

PATVIRTINTA

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos
Vilniaus teritorinio skyriaus vedėjo (-os)

(pareigų pavadinimas)

2023 m. rugpjūčio 18 d. tvirtinimo aktu Nr. LRV-78

KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO INDIVIDUALUS APSAUGOS REGLAMENTAS

2023-08-18   IRVS-2
(data)

Vilnius
(parengimo vieta)

I. BENDRIEJI DUOMENYS

1. Bendrieji kultūros paveldo objekto duomenys¹:

1.1. pavadinimas, unikalus kodas Kultūros vertybių registre (toliau – Registras) Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblis (unikalus kodas Registre 681) Ansamblį sudaro: Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio Švč. Trejybės bažnyčia (unikalus kodas Registre 27316), Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio varpinė (unikalus kodas Registre 27317), Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio vyrų vienuolyno namas (unikalus kodas Registre 10362), Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio moterų vienuolyno namas (unikalus kodas Registre 27318), Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio šiaurės vartai (unikalus kodas Registre 27319), Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio pietų vartai (unikalus kodas Registre 27320), Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio bursa (unikalus kodas Registre 27321))

1.2. adresas: Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Aušros Vartų g. 7, 7A

1.3. įrašymo į Registrą teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.) Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos Kultūros vertybių apsaugos departamento direktoriaus 2003 m. gegužės 8 d. įsakymas Nr. I-13 „Dėl objektų įrašymo į Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą“

1.4. inicijavimo skelbti saugomu teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.) –

1.5. skelbimo saugomu teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.) Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. gegužės 29 d. įsakymas Nr. IV-190 „Dėl nekilnojamųjų kultūros vertybių pripažinimo saugomomis“, vertybė paskelbta saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui

1.6. skelbimo kultūros paminklų teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.) –

1.7. unikalus žemės sklypo Nr. (jeigu registruotas Nekilnojamojo turto registre) Unikalus. Nr. 0101-0057-0099, Aušros Vartų g. 7; Unik. Nr. 0101-0057-0104, Aušros Vartų g. 7A

1.8. unikalus statinio Nr. (jeigu registruotas Nekilnojamojo turto registre) Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio Švč. Trejybės bažnyčia (unikalus kodas Registre 27316), Unikalus. Nr. 1001-7000-1056, pažymėjimas plane 5R1p;

¹ Įrašomi duomenys, žinomi individualaus apsaugos reglamento sudarymo metu. Su pasikeitusiais 1.4, 1.5, 1.8, 1.9 punktuose nurodytais duomenimis valdytojai viešai ir nemokamai susipažįsta Kultūros vertybių registro duomenų bazėje interneto adresu: <http://kvr.kpd.lt/heritage>

Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio varpinė (unikalus kodas Registre 27317), Unikalus. Nr. 1001-7000-1101, pažymėjimas plane 13I1p;
Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio vyrų vienuolyno namas (unikalus kodas Registre 10362), Unikalus. Nr. 1001-7000-1012, pažymėjimas plane 1C3p;
Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio moterų vienuolyno namas (unikalus kodas Registre 27318), Unikalus. Nr. 1094-0024-1014, pažymėjimas plane 1B2p;
Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio bursa (unikalus kodas Registre 27321), Unikalus. Nr. 1001-7000-1045, pažymėjimas plane 4A2p;
Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio šiaurės vartai (unikalus kodas Registre 27319), neregistruoti nekilnojamojo turto registre;
Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio pietų vartai (unikalus kodas Registre 27320), neregistruoti nekilnojamojo turto registre.

1.9. yra kito kultūros paveldo objekto apsaugos zonoje (kultūros paveldo objekto pavadinimas, unikalus kodas Registre)
-

1.10. vertingosios savybės ar saugomos dalys ir elementai užfiksuoti ir teritorijos ribos apibrėžtos/nustatytos (kultūros paveldo objekto apskaitos dokumento pavadinimas, data, Nr. , sudaręs/patvirtinęs subjektas) Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos pirmosios nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos 2021 m. rugpjūčio 17 d. aktas Nr. KPD-RM-2904 ir registravimo registre data: 2021 m. rugsėjo 13 d. aktas Nr. KPD-RM-2904 (toliau – Aktas), Apibrėžtu teritorijos ribų planą sudarė (Kultūros paveldo centras 2012 m. lapkričio 03 d.).

1.11. už apsaugą atsakinga institucija (pavadinimas, centrinės buveinės ar padalinio adresas) Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus teritorinis skyrius, Šnipiškių g. 3, LT-09309 Vilnius.

II. PAVELDOSAUGOS REIKALAVIMAI

2. Kultūros paveldo objekto ir jo teritorijos paveldosaugos reikalavimai:

2.1. Bendrieji reikalavimai:

2.1.1. Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio apsaugos tikslas yra sudaryti sąlygas dabarties ir ateities kartoms nekilnojamąjį kultūros paveldą pažinti, lankyti ir juo naudotis.

2.1.2. Saugomos visos vienuolyno statinių ansamblio dalys, vertingosios savybės ir teritorija:

- vertingosios savybės yra visos pirminio suformavimo dalys bei elementai su istoriniais pakeitimais ir papildymais, kurie patys savaime turi kultūrinės vertės požymių arba kartu su ankstesnių etapų elementais sudaro tokių požymių turinčią visumą, fiksuoti Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio apskaitos dokumentuose kaip vertingosios savybės, kurios tikslinamos ir papildomos tyrimų pagrindu;

- nevertingi intarpai yra įvairūs statybiniai ir kitokie medžiaginiai ir struktūriniai elementai, vėlesnių pakeitimų ir perdirbimų metu įrengti arba kitaip atsiradę pastatų komplekse, nederantys su autentiška medžiaga ir atlikimo technika, neturintys laiko ženklų, keičiantys autentišką formą ir vietą, pastatų komplekso apimtį ir sudėtį, žalojantys kultūrinės vertės požymius, fiksuoti Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio apskaitos dokumentuose.

2.1.3. Vienuolyno statinių ansamblio tvarkyba atliekama vadovaujantis paveldosaugos reikalavimais ir Lietuvos Respublikos kultūros ministro patvirtintais paveldo tvarkybos reglamentais.

2.1.4. Visi tvarkomieji paveldosaugos ir tvarkomieji statybos darbai privalo užtikrinti vienuolyno statinių ansamblio vertingųjų savybių išsaugojimą.

2.1.5. Reikšmingas visų istorinių epochų palikimas vienuolyno statinių ansamblio ir jo dalyse, todėl stiliaus vienybė nėra tvarkybos darbų tikslas.

2.1.6. Tvarkybos darbų tikslas yra išsaugoti ir atskleisti vertybės estetinę bei istorinę vertę, grindžiant juos tyrimų duomenimis.

2.1.7. Restauravimo, konservavimo ir atkūrimo darbų metu atliekant trūkstančių dalių atkūrimą vadovautis principu, jog atkuriamos dalys turi harmoningai įsiliesti į vienuolyno statinių ansamblio, jo dalių bei Vilniaus senamiesčio visumą ir tuo pačiu metu skirtis nuo originalo, kad restauruotos dalys neklastotų meninės ir istorinės tiesos.

2.1.8. Su atkūrimu susiję darbai projektuojami ir atliekami vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme įtvirtintu apibrėžimu: atkūrimas yra neišlikusios nekilnojamosios kultūros vertybės atkūrimas išimtiniais atvejais pagal nustatytas neišlikusias vertingąsias savybes, atliekant tyrimais pagrįstus tvarkomuosius

paveldosaugos, statybos ir kraštotvarkos darbus. Atkuriant išsaugomos atkuriamos vertybės išlikusios dalys ir elementai, jie gražinami į pirminę vietą, tiksliai pakartojamos ar naujai sukuriamos neišlikusios dalys ir elementai.

2.1.9. Konservavimo, restauravimo ir atkūrimo darbai atliekami tik remiantis tyrimų duomenimis, siekiant išsaugoti autentiškumą – vienuolyno statinių ansamblio savybes, apimančias pirminę ar istoriškai susiklosčiusią vertybės paskirtį, išraišką ir savitą pavidalą-formą, panaudotas medžiagas, konstrukcijas, suplanavimą, atlikimo technologiją, aplinką.

2.1.10. Pritaikant kultūros vertybę būtina vadovautis principu, jog esant būtinybei, suderinant valdytojo ir visuomenės poreikius, minimaliai keičiant vertingąsias savybes, privaloma užtikrinti galimybę atkurti būklę, buvusią iki pakeitimų, atliekant tyrimais pagrįstus tvarkomuosius paveldosaugos, statybos ir kraštotvarkos darbus.

2.1.11. Naujai įrengiamų funkcinės įrangos elementų stilistika, mastelis, medžiagos turi atitikti komplekso bei Vilniaus miesto stilistiką, mastelį bei būdingas medžiagas.

2.1.12. Esama inžinerinė įranga pagal galimybes rekonstruojama ir panaudojama vykdant pritaikymo darbus, naujai projektuojama įranga turi nepažeisti ar minimaliai pažeisti kultūros vertybės autentiškumo ir kiekybės požymius.

2.1.13. Projektuojant įvažiavimus, patekimą į kultūros vertybės teritoriją remtis tyrimų medžiaga.

2.2. Reikalavimai žemės darbams:

2.2.1. Statiniai yra saugomi kartu su užimamu ir susijusiu žemės plotu, t. y., vienuolyno statinių ansambliui priskirta teritorija.

2.2.2. Žemės judinimo darbų vietose būtini archeologiniai tyrimai.

2.3. Priežiūros sąlygos:

2.3.1. Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio priežiūros tikslas – išsaugoti gerą fizinę šios kultūros vertybės būklę, palaikyti tinkamą sanitarinę ir priešgaisrinę būklę, išvengti vertingųjų savybių, sudedamųjų dalių ir teritorijos kitimo ir vandalizmo.

2.3.2. Priežiūros metu atliekami darbai, kurie skirti tik statinių bei teritorijos komponentų priežiūrai ir kuriais nežalojamos, nenaikinamos bei nekeičiamos kultūros vertybės apskaitos dokumentuose nustatytos šio Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio saugomos dalys ar elementai bei pagrindiniai kultūrinės vertės požymiai.

2.3.3. Valdytojas privalo prižiūrėti kultūros vertybę, jos teritoriją, laiku šalinti atsiradusius defektus ir apsaugoti statinius nuo neigiamo aplinkos poveikio, patalpose palaikyti reikiamą mikroklimatą, šalinti taršos šaltinius.

2.3.4. Valdytojas privalo pranešti už apsaugą atsakingai institucijai apie nekilnojamajai kultūros vertybei iškilusią grėsmę, kurios pats pašalinti nepajėgia arba tam neturi reikiamos kvalifikacijos ar leidimo.

2.3.5. Želdinių ir teritorijos priežiūros darbai: apžiūra, taršos šaltinių šalinimas, išslinkusių ar iškritusių dangos ir reljefo tvirtinamųjų elementų, jei jie yra vertingosios savybės, gražinimas į pirminę vietą ir įtvirtinimas, sausuolių, vėjavartų, vėjalaužų, snieglaužų, nevertingų medžių ir krūmų šalinimas iš želdynų, atskirų medžių kamienų ir šakų gydymas, genėjimas, pievų ir vejų paviršių išlyginimas, atskirų vietų regeneravimas.

2.3.6. Priežiūros darbai atliekami nuolat, be projektinės dokumentacijos, bet su Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus teritorinio skyriaus pritarimu, darbai apmokami jo savininko, valdytojo ar naudotojo lėšomis.

2.3.7. Valdytojas privalo leisti kultūros ministro nustatyta tvarka Kultūros paveldo departamento ar Savivaldybės paveldosaugos padalinio specialistams apžiūrėti kultūros vertybę.

2.3.8. Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio savininkai, valdytojai ar naudotojai, sužinoję apie pagrindinių sudedamųjų jo dalių – statinių ar teritorijos, sugadinimą, sužalojimą, sunaikinimą, vandalizmo aktą, gresiančias arba įvykusias avarijas, turi nedelsdamas pranešti Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus teritoriniam skyriui ir imtis priemonių vertingosioms savybėms išsaugoti.

2.3.9. Projektavimo darbų metu atliekami istoriniai-ikonografiniai, architektūriniai, konstrukcijų, polichromijos, archeologiniai ir kiti tyrimai, reikalingi projektavimo darbams. Žemės judinimo darbų metu archeologiniai tyrimai privalomi.

2.4. Draudžiama:

2.4.1. pažeisti, naikinti, griauti ar kitaip žaloti Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio (unikalus kodas Registre 681), Švč. Trejybės bažnyčios (unikalus kodas Registre 27316), varpinės (unikalus kodas Registre 27317), vyrų vienuolyno namo (unikalus kodas Registre 10362), moterų vienuolyno namo (unikalus kodas Registre 27318), šiaurės vartų (unikalus kodas Registre 27319), pietų vartų (unikalus kodas Registre 27320) ir bursos (unikalus kodas Registre 27321) vertingąsias savybes;

2.4.2. gaminti, sandėliuoti sprogstamąsias, degiąsias, chemiškai aktyvias, aplinką teršiančias medžiagas, rengti sąvartynus, laikyti atliekas, naudoti gamybinės stakles, įrenginius ir kitokius mechaninius variklius, darančius dinaminį, vibracinį poveikį ir galinčius sukelti vertybių pokyčius bei avarijas, įrengti laboratorijas ir saugyklas, susijusias su nepalankiu esamoms vertybėms temperatūros ir drėgmės režimu, taip pat chemiškai aktyvių medžiagų naudojimu ir laikymu;

2.4.3. viešajam pažinimui ir naudojimui saugomoje nekilnojamojoje kultūros vertybėje draudžiama padidinti saugomų statinių naudojimo intensyvumą, pristatyti priestatus, papildomus aukštus, įrengti naujas mansardas, formuoti naują planinę struktūrą ir kitaip naikinti autentiškumo požymius;

2.4.4. viešajam pažinimui ir naudojimui saugomos nekilnojamosios kultūros vertybės teritorijoje draudžiama naikinti ar kitaip žaloti nekilnojamųjų kultūros vertybių ir jų aplinkos autentiškumą bei jų vertingąsias savybes, registruotas Kultūros vertybių registre;

2.4.5. viešajam pažinimui ir naudojimui saugomos nekilnojamosios kultūros vertybės teritorijoje draudžiama statyti statinius, kurie dėl savo aukščio, apimties ar išraiškos būdo arba formos nustelbtų nekilnojamasias kultūros vertybes arba trukdytų jas apžvelgti;

2.4.6. naikinti ar kitaip žaloti paminklines lentas, nekilnojamosios kultūros vertybės informacinius stendus arba kultūros paveldo objektų ar vietovių teritorijos ir jų apsaugos zonos riboženklis ir kitus statinius ir (ar) daiktus, skirtus vertingosioms savybėms pažymėti ar parodančius, kad teritorija yra saugoma kaip nekilnojamoji kultūros vertybė. Šie statiniai ir (ar) daiktai gali būti keičiami ar statomi nauji tik gavus už kultūros paveldo apsaugą atsakingos institucijos pritarimą projektui ar numatomi veiksmai Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ar kultūros ministro nustatyta tvarka;

2.4.7. neištirtose saugomos vertybės teritorijos dalyse vykdyti darbus, nesusijusius su jų priežiūra ir konservavimu;

2.4.8. neištirtose saugomos vertybės teritorijos dalyse – atidengti autentiškas netirtas saugomas dalis ar elementus, atkasti netirtus pastatų rūsius, atidaryti laidojimo kriptas ar rūsius, atidengti ir judinti archeologinius sluoksnius, judinti, tirti, iškelti archeologinius radinius. Šiems darbams vykdyti turi būti gautas institucijos, atsakingos už kultūros paveldo apsaugą, leidimas, išduotas Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme nustatyta tvarka;

2.4.9. negavus už kultūros paveldo apsaugą atsakingos institucijos pritarimo (derinimo) projektui ar numatomi veiksmai, draudžiama formuoti ir pertvarkyti žemės sklypus, keisti žemės sklypų naudojimo būdą (būdus), užstatymo tankį, intensyvumą, užstatymo tipą;

2.4.10. statyti statinius ir įrenginius, keisti jų aukštį, keisti upių vagas, keisti esamus ir įrengti naujus vandens telkinius, keisti reljefą, įrengti naujus ar plėsti esamus karjerus, sodinti vertingąsias savybes užstosiančius želdinius;

2.4.11. įrengti komercines reklamas, lauko antenas ir kitus techninius įrenginius kultūros paveldo statinių išorėje.

2.5. Naudojimo sąlygos:

2.5.1. Naudojant Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblį, turi būti išsaugota autentiška jo teritorija, vertingosios savybės ir sudarytos sąlygos jį eksponuoti.

2.5.2. Valstybės ar savivaldybių institucijų priimami teisės aktai, teritorijų planavimo dokumentai, kuriais keičiama Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio arba atskirų statinių ar jų patalpų naudojimo paskirtis, turi būti derinami Kultūros paveldo departamente prie Kultūros ministerijos.

2.5.3. Keičiant Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio arba atskirų statinių ar jų patalpų paskirtį negalima iš esmės keisti vertingųjų savybių, atliktų tyrimų pagrindu turi būti įrodoma, kad esama ar autentiška paskirtis yra ekonomiškai nuostolinga ir ją galima keisti.

2.5.4. Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio daliai, esančiuose žemės sklypuose, kurių unikalūs Nr. 0101-0057-0099, 0101-0057-0104, taikomas riboto naudojimo režimas pagal Vilniaus senamiesčio (unikalus kodas Registre 16073) apsaugos reglamentą (toliau – VSAR), patvirtintą Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2003 m. gruodžio 23 d įsakymu Nr. IV-490 „Dėl Lietuvos Respublikos kultūros paminklo U1P Vilniaus senamiesčio apsaugos reglamento patvirtinimo“:

2.5.4.1. Riboto naudojimo režimo tikslas yra reguliuoti ūkinio ir kitokio praktinio naudojimo poveikį visiems išlikusiems autentiškumo ir kiekybės požymiams bei sumažinti nevertingų intarpų naudojimo įtaką.

2.5.4.2. Riboto naudojimo režimas numato naudojimo paskirčių ir apimčių regeneravimą taip, kad naudojimas nūdienos poreikiams sukeltų kuo mažesnę neigiamą poveikį arba būtų artimas autentiškai funkcijai ir apimčiai bei būtų sudarytos tinkamos eksponavimo sąlygos, režimu siekiama išsaugoti ir atkurti autentišką arba jai artimą funkciją, praplėsti, reglamentuojant leistino naudojimo paskirtis.

2.5.4.3. Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio dalies, esančiuose žemės sklypuose, kurių unikalūs Nr. 0101-0057-0099, 0101-0057-0104 naudojimo paskirtys: visos paskirtys, kurios yra tokios pat arba artimos autentiškai funkcijai, galimos ūkinės ar kitokios veiklos, nesusijusios su intensyvia gamyba – gyvenamoji, visuomeninė, komercinė ir smulkaus verslo, bendro naudojimo rekreacinės teritorijos.

2.5.4.4. Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio dalies, esančiuose žemės sklypuose, kurių unikalūs Nr. 0101-0057-0099, 0101-0057-0104 naudojimo apimtys: apimtys, kurios nesukelia poreikio iš esmės keisti vertybės sudėties, apimties ir autentiškumo požymių.

2.5.4.5. Nevertingų intarpų, neturinčių įtakos pastatų komplekso kultūrinei vertei, naudojimo paskirtys keičiamos ar paliekamos esamos, pritaikant tokius intarpus bendriems komplekso poreikiams, o apimtys gali būti mažinamos ar paliekamos esamos.

2.5.5. Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio Švč. Trejybės bažnyčios, Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio varpinės, Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio šiaurės vartų, Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio pietų vartų, esančius žemės sklype, kurio unikalus Nr. 0101-0057-0099, nustatyta riboto naudojimo paskirtis visuomeninė, Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio vyrų vienuolyno namo, Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio moterų vienuolyno namo, (teritorijoje esantys, vertingųjų savybių požymių turintys objektai: pastatas, pirmas ūkinis, pastatas antras ūkinis pastatas), esančius žemės sklype, kurio unikalus Nr. Nr. 0101-0057-0104, riboto naudojimo paskirtys gyvenamoji, visuomeninė, komercinė ir smulkaus verslo, Tvarkymo režimų plane nustatytas restauravimo režimas;

2.6. Tvarkymo sąlygos:

2.6.1. Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblis yra nekilnojamojo kultūros paveldo vietovių – Vilniaus senamiesčio (unikalus kodas Registre 16073) ir Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinės vietovės (unikalus kodas Registre 25504) – teritorijose, todėl jam taikomos šioms vietovėms nustatytos teritorijų planavimo, taisyklių, reglamentų, rekomendacijų bei kultūros paveldo apskaitos dokumentų nuostatos.

2.6.2. Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansambliui taikomos Vilniaus senamiesčio regeneravimo koncepcijos ir sklypų plano, patvirtinto Vilniaus miesto valdybos 1995 m. kovo 23 d. sprendimu Nr. 775V, nuostatos: saugomas esamas užstatymas (remontas, restauracija); posesijų želdynių (Bazilijonų sodų, daržų) išsaugojimas, atkūrimas.

2.6.3. Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio daliai, esančiuose žemės sklypuose, kurių unikalus Nr. 0101-0057-0099, 0101-0057-0104, taikomi VSAR reglamentai:

2.6.3.1. vienuolyno statinių ansamblio teritorijos daliai taikomas restauravimo-atkūrimo režimas, t. y., išlikusių autentiškumo ir kiekybės požymių restauravimas, buvusios visumos kultūrinės vertės atkūrimas ir pritaikymas nūdienos poreikiams;

2.6.3.2. Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblyje ir jo dalyse leistini visų rūšių tvarkybos darbai (avarijos grėsmės pašalinimas atliekamas tais atvejais, kuomet kiti tvarkymo darbai nenumatyti, o nekilnojamoji kultūros vertybė yra avarinės būklės);

2.6.3.3. konservavimo, restauravimo - režimas taikomas Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio Švč. Trejybės bažnyčiai (unikalus kodas Registre 27316), varpinei (unikalus kodas Registre 27317), šiaurės vartams (unikalus kodas Registre 27319), pietų vartams (unikalus kodas Registre 27320) ir bursai (unikalus kodas Registre 27321) galimi: techniniai ir moksliniai tyrimai, konservavimo darbai, priešavariniai darbai (avarijos grėsmės pašalinimo darbai), fragmentinio restauravimo darbai, pritaikymo darbai – ekspozicinių priemonių ir inžinerinių tinklų įrengimas; paprastas remontas atliekamas tik nevertingose dalyse ir elementuose; konservavimo, restauravimo - režimas taikomas vyrų vienuolyno namui (unikalus kodas Registre 10362) ir moterų vienuolyno namui (unikalus kodas Registre 27318) šiaurės rytų korpuso vertingi elementai, bokštelių fasadai; restauravimas - galimi visų rūšių tyrimai, priešavariniai, konservavimo, restauravimo, dalinio atkūrimo, pritaikymo darbai. Paprastas ir kapitalinis remontas galimi nevertingose dalyse ir elementuose (pastaba: laikantis principo, kad visų istorinių epochų sluoksniai yra vertingi);

2.6.4. Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio, esančiuose žemės sklypuose, kurių unikalus Nr. 0101-0057-0099, 0101-0057-0104, taikomi VSAR reglamentai:

2.6.4.1. Teritorijos elementai: kiemas į pietus nuo vartų – galimi konservavimo, restauravimo, remonto darbai; 2 vidiniai ir pietinis kiemas galimi restauravimo, remonto darbai; vakarinis kiemas – galimi restauravimo, atkūrimo, remonto darbai; 2.6.4.2. Želdyniai: kiemas į pietus nuo vartų – galimi konservavimas, restauravimas; 2 vidiniai ir pietinis kiemas – restauravimas, regeneravimas; vakarinis kiemas – galimi rekonstravimas, atkūrimas tyrimų pagrindu;

2.6.4.3. Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio pietiniai daliai taikomas žaliųjų plotų, viešųjų erdvių restauravimo režimas, kuriuo siekiama išsaugoti visus autentiškumo ir kiekybės požymius, grąžinti prarastas fizines-technines savybes, išryškinti bei atskleisti vertybės kultūrinę vertę ir pritaikyti nūdienos poreikiams, nesiekiant visumos atkūrimo;

2.6.4.4. nevertingi intarpai, iš esmės keičiantys autentiškumo ir kiekybės požymius – šalintini, pagrindinės prarastos dalys ir elementai, kurie lemia vertybės kultūrinę vertę – atkurtini;

2.6.4.5. Nekilnojamosios kultūros vertybės teritorijos vertingosios savybės: Pastato liekanos, tvora, tvoros liekanos (TRP Nr. 10 iš kultūros vertybių Registro akto), tvoros liekanos (TRP Nr. 11 iš kultūros vertybių Registro akto) nustatytas restauravimo režimas - galimi visų rūšių tyrimai, priešavariniai, konservavimo, restauravimo, dalinio atkūrimo, pritaikymo darbai (tyrimų pagrindu). Paprastas ir kapitalinis remontas galimi nevertingose dalyse ir elementuose; pastaba: laikantis principo, kad visų istorinių epochų sluoksniai yra vertingi);

2.6.4.6. Teritorijoje esantys, vertingųjų savybių požymių turintys objektai (pagal VSAR teritorijoje esantys kiti objektai -3 ūkiniai kiemų korpusai) – Pastatas (unikalus Nr. 1094-0192-5039, pažymėjimas plane 3U1p), Pirmas ūkinis pastatas (unikalus Nr. 1094-0192-5039, pažymėjimas plane 3U1p) ir Antras ūkinis pastatas (unikalus Nr. 1094-0192-5040, pažymėjimas plane 4F1p) gali būti remontuojami, rekonstruojami, nedidinant aukštumo, griaujami, pritaikomi

nūdienos poreikiams – tyrimų pagrindų, sprendinius derinant prie komplekso visumos; pastaba: laikantis principo, kad visų istorinių epochų sluoksniai yra vertingi);

2.6.5. Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblis yra Vilniaus senamiesčio (unikalus kodas Registre 16073) 50 kvartale, todėl vadovaujantis Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos 2021 m. gruodžio 13 d. aktu Nr. KPD-RM-2904, 50 kvartalo dalyje, kurioje yra kultūros vertybė, saugomos vietovės vertingosios savybės (kurių išsaugojimą privaloma užtikrinti projektuojant ir atliekant darbus vienuolyno statinių ansamblyje):

2.6.5.1. istorinių sklypų ribos (-; -; TRP; BR Nr. 4; 2013 m.);

2.6.5.2. kvartalai - istorinių gatvių suformuoti kvartalai: II zona „Miestas” - kvartalas: Nr. 50;

2.6.5.3. keliai, gatvės, aikštės, jvažiavimai, pravažiavimai, takai, jų tipai, trasos, dangos - gatvių trasos: Pilies, Didžiosios, Aušros Vartų ir t.t. Aušros Vartų g. Nr. 9, Odminių g. Nr. 8 (-; būklė gera; TRP 66-67; FF Nr. 11A.9, 50.22; 2013 m.); Aušros Vartų g. atkarpoje nuo sankryžos su Didžiąja g. iki pastato Aušros Vartų g. Nr. 4 (Senamiesčio apibrėžta teritorija; būklė patenkinama; TRP 5-7, 68-76; BR Nr. 1; Pagal VSAR teritorijai nustatytas tvarkymo režimas – konservavimas, restauravimas; Arklių gatvei – restauravimas;

2.6.5.4. gamtiniai elementai - XVI a. - XIX a. pab. Vilniaus kanalizacijos sistema, sudaryta iš dengtų skliautais molio plytų mūro kanalų su šuliniais (neiširta; -; TRP; IKONOGR Nr. 14, 47-49; FF Nr. 0.23-25; 2013 m.); Vingrių, Aušros vartų, Žiupronių-Misionierių šaltiniai (buv. Vingrių šaltinių vanduo suteka į miesto drenažo sistemą, Kačergos upelis, kurį maitino Aušros vartų šaltinių vandenys XIX a. pab. nukanalizuotas, Vilnios slėnio šlaitas, kur kadaise ištekėjo Žiupronių-Misionierių šaltiniai, nudrenuotas, šalia šlaite įrengtų laiptų teka šaltinėliai, kurių tekmė nužymėta akmenukais; -; TRP; IKONOGR Nr. 50; FF Nr. 67.8-11; 2013 m.);

2.6.5.5. tūrinės erdvinės struktūros sandara - daugialypė tūrinė-erdvinė struktūra, sudaryta iš kultūros paveldo objektų bei vietovės vertingųjų savybių statinių, su trimis pagrindiniais funkciniais ir kompoziciniais senamiesčio centrais - Aukštutine pilimi ir jos aplinka, Šv. Jono bažnyčia su Universiteto ansambliu ir Rotušė su Šv. Kazimiero bažnyčia, į kuriuos veda pagrindinės senamiesčio kompozicinės ašys - Pilies, Didžiosios, Aušros Vartų gatvės bei Gedimino prospektas, su papildančiomis ašimis - Trakų, Rūdninkų, Subačiaus, Vokiečių gatvėmis, išskirtinomis bažnyčių ir vienuolynų ansamblių, kitų reikšmingų pastatų tūriais, ties kuriais gatvių erdvės perauga į aikščių erdves, su mažiau aktyviomis, atskiroms senamiesčio zonoms būdingomis kompozicinėmis ir funkcinėmis ašimis, dominantėmis (dominantės žr. punkte 2.2.9) (-; -; TRP; BR Nr. 2, 7);

2.6.5.6. užstatymo tipai - III C zonos „Rūdninkų-Aštriojo galo priemiesčio” užstatymo tipai: perimetrinis-reguliarus XIX-XX a. I p. užstatymas su XV-XVIII a. reliktais, atskiromis XV-XVIII a. užstatymo struktūromis Pylimo, M. Daukšos, Aušros Vartų, Lapų gatvių zonose bei ryškiais XX a. II p.-XXI a. pr. tarpais 1-3 aukštų su pastogėmis pastatais kvartaluose: Nr. 63, 64, 77, 78, 80, 81, 86, 87, kvartalo Nr. 65 sklypuose prie Subačiaus ir Vanagėlio gatvių, 1-5 aukštų su pastogėmis pastatais kvartale Nr. 84, iš jų atskirais iki 4 aukštų su pastoge pastatais kvartaluose: Nr. 64, Nr. 80, Nr. 81, Nr. 86 bei pavieniu 6 aukštų su pastoge pastatu kvartale Nr. 84 (1-3 a. su pastogėmis pastatų aukštis iki karnizo nuo 2,0 m iki 14,5 m, iki kraigo - nuo 4,0 m iki 17,5 m, 4 a. su pastogėmis pastatų aukštis iki karnizo nuo 13,5 m iki 21,7 m, iki kraigo - nuo 16,0 m iki 24,2 m, 5 a. su pastogėmis pastatų aukštis iki karnizo nuo 16,0 m iki 16,5 m, iki kraigo - nuo 18,5 m iki 19,0 m, 6 a. su pastoge pastato aukštis iki karnizo 26,0 m, iki kraigo - 28,0 m; -; TRP; BR Nr. 2-6, 8; FF Nr. 63.1-10, 64.1-6, 65.1-6, 8, 9, 10, 77.1-12, 78.1-9, 79.8, 80.1, 2, 13, 81.7-10, 12, 84.2-4, 10, 11, 86.5, 6, 9-11, 87.1-10, 12-14; 2013 m.);

2.6.5.7. vertingos perspektyvos - Aušros Vartų g. perspektyva Š-P kryptimi nuo sankryžos su Subačiaus g. į Bazilijonų vartus (žr. priedą Nr. 6, perspektyvą 16; -; TRP; FF Nr. 50.14; 2013 m.);

2.6.5.8. vertinga išklotinė – gatvių užstatymo išklotinės: Aušros Vartų g. R ir V pusių, Daukanto a. PR ir ŠV pusių, Universiteto g. V, R ir PV pusių, Šv. Jono g. ŠV pusės (išskyrus pastatą Šv. Jono g. Nr. 6, pastato Aušros Vartų g. Nr. 20 plokštuminius stoglangius, vitrininę langą, durų angas, pastato Aušros Vartų g. Nr. 27 vitrinių langų angas, pastato Etmonų g. Nr. 2 tūrinius stoglangius, pastato Aušros Vartų g. Nr. 11 plokštuminius, tūrinius stoglangius, pastato Aušros Vartų g. Nr. 9 vitrininio langą angą šalia Bazilijonų vartų, pastatų Etmonų g. Nr. 2, Aušros Vartų g. Nr. 3, Nr. 9, Nr. 11, Nr. 15, Nr. 18 I a. langų, durų angos neiširtos; išklotinės iš dalies pakitusios; TRP; FF Nr. 17.3-4, 9-10, 24.23-31, 33-37, 25.12-13, 15-18, 49.10-14, 50.12-19, 78.1, 7-9, 79.9; 2013 m.); vertinga Arklių gatvės išklotinė;

2.6.5.9. vietovei reikšmingo buvusio užstatymo ar jo dalių vietos - neišlikusio perimetrinio posesijinio užstatymo vietos: kvartalo Nr. 50 – esant galimybei, pažymimos pasirinktomis priemonėmis;

2.6.6. Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblis yra Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinės vietovės (unikalus kodas Registre 25504) teritorijoje, todėl vadovaujantis Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos 2020 m. birželio 29 d. aktu Nr. KPD-VL-1301/3, vertybės teritorijoje saugomos vietovės vertingosios savybės (kurių išsaugojimą privaloma užtikrinti projektuojant ir atliekant darbus pastatų komplekse):

2.6.6.1. kultūrinis sluoksnis - (Vilniaus senojo miesto su priemiesčiais archeologinėje vietovėje yra susiformavęs įvairaus sodrumo ir storio - kai kur virš 6 m, dažnai kelių horizontų, kultūrinis sluoksnis su medžio ir mūro statinių liekanomis, griuvenomis, grindiniais ir su archeologiniais radiniais; sluoksnis daugelyje vietų apardytas ar net sunaikintas įvairių žemės ir statybos darbų metu, dalis ištirta įvairių XX a. antros pusės ir XXI a. pradžios archeologinių tyrinėjimų metu; -; 2018 m.);

2.6.6.2. reljefas - (Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinės vietovės reljefas yra ir Vilniaus senamiesčio-1673, UIP, UR 1, Vilniaus miesto istorinių dalių, vad. Antakalniū-16084, UV 70, Naujamiesčiu-33653, UV 70, Rasų kolonija-16077, UV 62, UV 70 ir Žvėrynu-33652, UV 70, vertingoji savybė; -; FF Nr. 1-20; TRP; 2018 m.).

2.6.7. Planuojant ir projektuojant Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio tvarkymo darbus atsižvelgti į Vilniaus senamiesčio tvarkymo rekomendacijas (patvirtinta Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2012 m. birželio 20 d. sprendimu Nr. 1-652) ir Palėpių ir stoglangių įrengimo Vilniaus senamiesčio pastatuose rekomendacijas (patvirtinta Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2012 m. birželio 20 d. sprendimu Nr. 1-651).

2.7. Reikalavimai želdynų ir želdinių tvarkymui:

2.7.1. Teritorijoje esantys želdiniai tvarkomi ir prižiūrimi pagal želdinių tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus bei atliktų dendrologinių tyrimų išvadas.

2.7.2. Galimas istorinių želdynų ir želdinių su parku ir sodu Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio teritorijoje restauravimas, konservavimas, regeneravimas;

2.7.3. Želdynų ir želdinių restauravimas-atkūrimas gali būti fragmentinis ar visuminis.

2.8. Reikalavimai tyrimams:

2.8.1. Tvarkybos, atkūrimo, pastatų ansamblio pritaikymo darbai atliekami remiantis ardomųjų ir taikomųjų mokslinių tyrimų duomenimis.

2.8.2. Ardomieji ir taikomieji moksliniai tyrimai atliekami ir jų ataskaitos rengiamos šiuos tyrimus reglamentuojančių paveldo tvarkybos reglamentų nustatyta tvarka.

2.9. Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio apsauga, tvarkyba, atkūrimas ir pritaikymas vykdomas taikant Lietuvos Respublikoje patvirtintų tarptautinių konvencijų – Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo apsaugos konvencijos, Europos architektūros paveldo apsaugos konvencijos, Europos archeologijos paveldo apsaugos konvencijos, UNESCO Pasaulinio kultūros ir gamtos paveldo globos konvencijos, Europos kultūros konvencijos, chartijų – Tarptautinės paminklų ir vietų bei vietovių konservavimo ir restauravimo (Venecijos) chartijos, Leipcigo tvariųjų Europos miestų chartijos, ir kitų teisės aktų – Vienos memorandumo, Naros autentiškumo dokumento, susijusių su kultūros paveldo apsauga, nuostatas, įtvirtintus kultūros vertybių tvarkymo principus ir prisiimtus įsipareigojimus.

2.10. Konkretizuoti paveldosaugos reikalavimai pastatų kompleksą sudarančių kompleksinių dalių ir vertingųjų savybių apsaugai:

<p><i>Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblis (unikalus kodas Registre 681)</i></p> <p>Statusas – Valstybės saugomas Reikšmingumo lygmuo – Nacionalinis Vertybė pagal sandarą – Kompleksas Kodas Registre iki 2005-04-19: G358K Nr. Lietuvos Respublikos Kultūros paminklų sąrašė: AtR37 Amžius – XV – XIX a. II p., Vertingųjų savybių pobūdis – Archeologinis (lemiantis reikšmingumą), Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą, unikalus), Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus), Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus), Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus), Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)</p> <p>Komplekso dalys:</p>	<p>Teritorija susideda iš žemės sklypu, adresu <u>Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Aušros Vartų g. 7, 7A (unikalus Nr. 0101-0057-0099, 0101-0057-0104).</u></p>
---	---

<p><i>Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio Švč. Trejybės bažnyčia (unikalus kodas Registre 27316), 1001-7000-1056, pažymėjimas plane 5R1p;</i> <i>Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio varpinė (unikalus kodas Registre 27317), 1001-7000-1101, pažymėjimas plane 1311p;</i> <i>Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio vyrų vienuolyno namas (unikalus kodas Registre 10362), 1001-7000-1012, pažymėjimas plane 1C3p;</i> <i>Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio moterų vienuolyno namas (unikalus kodas Registre 27318), 1094-0024-1014, pažymėjimas plane 1B2p;</i> <i>Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio šiaurės vartai (unikalus kodas Registre 27319), neregistruoti nekilnojamojo turto registre;</i> <i>Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio pietų vartai (unikalus kodas Registre 27320), neregistruoti nekilnojamojo turto registre;</i> <i>Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio bursa (unikalus kodas Registre 27321), 1001-7000-1045, pažymėjimas plane 4A2p.</i></p>	<p>Komplekso dalių vertingosios savybės nustatytos Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos 2021-08-17 aktas Nr. KPD-RM-2904; Kompleksinių dalių tvarkymo prioritetu laikomas – konservavimas, restauravimas. Galimi visų rūšių tvarkybos darbai; tvarkomieji statybos darbai paprastasis remontas galimas tik nevertingose statinių dalyse ir tik pagrįstas atliktų tyrimų duomenimis.</p>
<p>Vertingosios savybės:</p>	<p>Paveldosaugos reikalavimai</p>
<p>planavimo sprendiniai - plano struktūra, tūrinė erdvinė kompozicija, kurią formuoja kvartalo viduryje esanti Švč. Trejybės bažnyčia iš P ir V supama Vyrų vienuolyno P ir V korpusų, iš Š - varpinės, Pietų vartų ir bursos; teritorijos Š dalyje išsidėstę Moterų vienuolyno korpusai, kurių vakarinis orientuotas į Aušros Vartų g.; Šiaurės vartai, esantys ŠR teritorijos dalyje, Š fasadu orientuoti į Aušros Vartų g. (išskyrus XXI a. I d-metyje prie P zakristijos fasado pristatytą pastatą TRP 18, PV teritorijos dalyje pastatytą pastatą TRP 17; XX a. VIII-IX d-metyje pastatytą garažą TRP 16, transformatorinę TRP 15; XX a. III d-metyje pastatytą pastatą TRP 19; būklė gera; BR Nr. 1; IKONOGR Nr. 1-3, 11, 17; FF Nr. 1-17; 2011 m.);</p> <p>buvusių komplekso dalių (statinių) liekanos ar jų vietos - plytų mūro tvoros su segmentinių sąramų nišomis liekanos V teritorijos dalyje (-; -; TRP 10; IKONOGR Nr. 3, 11, 17; FF Nr. 15; 2011 m.); plytų mūro tvoros su segmentinių sąramų nišomis liekanos ŠV teritorijos dalyje (-; -; TRP 10; IKONOGR Nr. 3, 17-19; FF Nr. 14; 2011 m.); akmenų ir plytų mūro pastato liekanos PV teritorijos dalyje (-; -; TRP 8; žr. 15.29; FF Nr. 16; 2007, 2011 m.); sodo vieta (-; -; TRP 11; IKONOGR Nr. 2, 3; 2011 m.);</p> <p>įvairios išraiškos formos - tinkuota plytų mūro tvora su kontraforsu, skirianti P moterų vienuolyno kiemą nuo bažnyčios šventoriaus (-; būklė gera; TRP 9; BR Nr. 1; IKONOGR Nr. 3, 13, 17-20; FF Nr. 8; 2011 m.);</p>	<p>Pritaikant kultūros vertybės teritoriją ir joje esančius pastatus nūdienos poreikiams, išsaugoti istoriškai susiklosčiusią kultūros vertybės teritorijos planinę struktūrą. Užstatymo papildymas galimas tik remiantis išsamių kompleksinių tyrimų duomenimis, esamų nevertingų statinių pritaikymas galimas užtikrinant bendrus komplekso poreikius, o apimtyms gali būti paliekamos esamos arba mažinamos. Žemės sklypo užstatymo tankumas gali būti ne didesnis kaip 60 procentų, nustatomas tik tyrimų pagrindu atkuriant istorinę Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio (unikalus kodas Registre 681) planinę struktūrą ir tūrinę erdvinę kompoziciją.</p> <p>Tvarkomieji paveldosaugos ir tvarkomieji statybos darbai atliekami išsamių kompleksinių tyrimų pagrindu. Restauravimas ir atkūrimas turi baigtis, kai prasideda hipotezės. Restauravimo ir atkūrimo darbų metu atliekant trūkstančių dalių atkūrimą vadovautis principu, jog atkuriamos dalys, t. y., neišlikusios vertingosios savybės, turi harmoningai įsilieti į ansamblio, jo dalių bei Vilniaus senamiesčio visumą ir tuo pačiu metu skirtis nuo originalo, kad restauruotos ir atkurtos dalys neklastotų meninės ir istorinės tiesos, tačiau būtų atkurtos naudojant natūralias, komplekso statiniams būdingas medžiagas.</p> <p>Saugomo sodo vietoje galimi darbai: savaiminių krūmų šalinimas, želdyno išplanavimo struktūros ir biokonstrukcinių elementų keitimas; vejų ir gėlynų rekonstravimas – atkūrimas, įvairių želdinimo formų</p>

žemės ir jos paviršiaus elementai - **reljefas, žemėjantis Š ir P kryptimis** (-; -; FF Nr. 1, 2, 9; 2011 m.); **kultūrinis sluoksnis** (Vilniaus senjojo miesto vieta su priemiesčiais 25504, A1610K; -; -; 2011 m.);

takai, keliai ar jų dalys, dangos - **akmens riedulių grindinio fragmentų tipas palei statinių sienas tarp pietų ir šiaurės vartų** (-; būklė gera; IKONOGR Nr. 42; FF Nr. 2; 2011 m.);

Artimiausia aplinka - **Vilniaus senamiesčio teritorija U1P, 16073.**

Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius - vienuolynas įkurtas ant Švč. Trejybės kalno, žinoto kaip trijų pirmųjų Lietuvos krikščionių kankinių mirties vieta, kurioje jų atminimui DLK Algirdo žmonos Julijonos iniciatyva XIV a. vid. pastatyta medinė Švč. Trejybės cerkvė, vėliau - vienuolynas. 1514 m. Vilniaus kašteliono, LDK etmono Konstantino Ostrogiškio (apie 1460-1530) fundacija pradėta mūrinės cerkvės ir vienuolyno statyba, veikė šv. Trejybės brolija, įkūrusi mokyklą, biblioteką, spaustuvejį. Po 1596 m. bažnytinės unijos, 1607 m. į šią vietą atsikėlė bazilijonai unitai, 1610 m. - bazilijonės. Vilniaus bazilijonų vienuolynas tapo unitų bažnyčios ir 1617 m. įkurtos bazilijonų Švč. Trejybės provincijos centru: nuo 1607 m. ruošė naujokus, leido knygas lotynų, gudų, ukrainiečių, lenkų ir lietuvių kalbomis. 1821 m. bazilijonų vienuolynas uždarytas, bažnyčia perduota stačiatikiams, vyrų vienuolyno sparne įrengtas kalėjimas. Jame 1823-

taikymas; takų, funkcinės įrangos ir dekoru elementų keitimas, pagrįstas kultūrinio sluoksnio išsaugojimu.

Neiširtose komplekso teritorijos dalyse žemės judinimo darbų vietose būtini archeologiniai tyrimai. Vadovautis nuostata, jog archeologiniai tyrimai yra ardomieji tyrimai, kuriais negražinamai paveikiami objektas, jo dalis ar elementas, esantys ar galintys būti autentiškais medžiagiais mokslinio pažinimo šaltiniais, todėl jie atliekami tik esant būtinybei. Archeologinių tyrimų metu ar po jų archeologijos paveldo objektai gali būti atidengiami ir paliekami atviri tik tuo atveju, jeigu yra pasirūpinta tinkamu jų išsaugojimu, konservavimu ir priežiūra. Nerekomenduojama formuoti naujus želdynus archeologinio paveldo vietose, jei tai gali sukelti pavojų šiam paveldui t. y. jei augalų šaknys ar jų šaknų sistemos gali fiziškai ardyti archeologinį objektą. Saugomas istoriškai susiklostęs reljefas, reljefas, žemėjantis Š ir P kryptimis.

Restauravimo ir atkūrimo darbų metu atliekant trūkstančių dalių atkūrimą vadovautis principu, jog atkuriamos dalys, t. y., neišlikusios vertingosios savybės, turi harmoningai įsilieti į ansamblio, jo dalių bei Vilniaus senamiesčio visumą ir tuo pačiu metu skirtis nuo originalo, kad restauruotos ir atkurtos dalys neklastotų meninės ir istorinės tiesos, tačiau būtų atkurtos naudojant natūralias, komplekso statiniams būdingas medžiagas.

Greta esančios nekilnojamojo kultūros paveldo vertybės: **Pastatas** (unikalus kodas Registre 10363), **Pastatų kompleksas** (unikalus kodas Registre 42248), **Namas** (unikalus kodas Registre 44250), **Namas** (unikalus kodas Registre 44249), **Pastatų kompleksas** (unikalus kodas Registre 34612), **Namas** (unikalus kodas Registre 286), Miesto salės rūmai (unikalus kodas Registre 10361)

1824 m. kalinti Vilniaus universiteto studentų filomatų organizacijos nariai, tarp jų - Adomas Mickevičius (1798-1855), kalėjimo vietą aprašęs „Vėlinėse“, Ignotas Domeika (1802-1889), Aleksandras Boreika Chodzka (1804-1891), 1831 m. sukilimo dalyviai. 1838-1839 m. čia kalintas Simonas Konarskis (1808-1839). 1839 m. vyro vienuolyno pastatai atiteko stačiatikiams, veikė jų vienuolynas, 1845 m. perkelta stačiatikių seminarija. 1842 m. panaikintas bazilijonių vienuolynas, pastatai perduoti stačiatikių bažnyčiai. 1919-1944 m. vyrų vienuolyno pastatuose įsikūrė Baltarusių gimnazija, nuo 1921 m. ir Ivano Luckevičiaus gudų muziejus. 1946-1960 m. - Pedagoginis institutas, 1964-1969 - Kauno politechnikos instituto Vilniaus filialas, nuo 1969 - Vilniaus inžinierinis statybos institutas. Nepriklausomybės laikotarpiu bažnyčia ir vyrų vienuolyno pastas grąžintas Vilniaus archiepskupiui. Šiuo metu vyrų vienuolyno P korpuso R dalyje įsikūrę vienuoliai bazilijonai, likusiame pastate - „ISM“ aukštoji mokykla. Vyrų vienuolyno namo fasaduose yra memorialinės lentos Adomui Mickevičiui (1992 m.), Maksimui Hareckiui, Natalijai Arsenjevai, Švč. Trejybės cerkvės fasade - Juozapatui Kuncevičiui, Šiaurės vartų tarpuvartėje - Ignotui Domeikai (2002 m.).

Teritorijoje esantys vertingųjų savybių požymių turintys objektai:

pagal VSAR teritorijoje esantys kiti objektai -3 ūkiniai kiemų korpusai):

Pastatas (1094-0192-5039), pažymėjimas plane 3U1p

Pastatui taikomas restauravimo režimas. Galimi tvarkomieji statybos darbai: paprastasis remontas ir kapitalinis remontas nevertingose statinio dalyse; rekonstrukcija galima tik tyrimų pagrindu. Vertingos saugomo statinio dalys ir elementai nurodyti apskaitos dokumentuose. Vykdamas darbus nevertinguose intarpuose, visi sprendimai ir taikomos priemonės turi būti harmoningai suderintos su autentiška pastatų komplekso ir kultūros paveldo vietovių, kuriose jis yra, visuma, nepažeidžiant autentiškumo ir nustatytų pastato vertingųjų savybių.

Pirmas ūkinis pastatas (1094-0192-5039), pažymėjimas plane 3U1p

Pirmame ūkiniame pastate galimi tvarkomieji statybos darbai: paprastasis remontas ir kapitalinis remontas nevertingose statinio dalyse; rekonstrukcija galima tik tyrimų pagrindu. Vertingos saugomo statinio dalys ir elementai nurodyti apskaitos dokumentuose. Vykdamas darbus nevertinguose intarpuose, visi sprendimai ir taikomos priemonės turi būti harmoningai suderintos su autentiška pastatų komplekso ir kultūros paveldo vietovių, kuriose jis yra, visuma, nepažeidžiant autentiškumo ir nustatytų pastato vertingųjų savybių.

Antras ūkinis pastatas (1094-0192-5040), pažymėjimas plane 4F1p)

Pastatui taikomas restauravimo režimas. Galimi tvarkomieji statybos darbai: paprastasis remontas ir kapitalinis remontas nevertingose statinių dalyse; rekonstrukcija galima tik tyrimų pagrindu. Vertingos saugomo statinio dalys ir elementai nurodyti apskaitos dokumentuose.

	Vykdamas darbus nevertinguose intarpuose, visi sprendimai ir taikomos priemonės turi būti harmoningai suderintos su autentiška pastatų komplekso ir kultūros paveldo vietovių, kuriose jis yra, visuma, nepažeidžiant autentiškumo ir nustatytų pastato vertingųjų savybių.
--	---

2.11. Kiti reikalavimai:

2.11.1. Prieš pradėdamas pastatų tvarkybos darbus būtina atlikti esamos būklės fiksavimo ir natūros tyrimo darbus, parengti tvarkybos darbų projektą/-us.

2.11.2. Vilniaus bazilijonų vienuolyno statinių ansamblio ir jo dalių tvarkybos darbams vadovauti, atlikti juos, parengti paveldosaugos specialiąją ekspertizę turi teisę kultūros ministro nustatyta tvarka atestuotas specialistas.

2.11.3. Tvarkybos darbai atliekami pagal parengtą ir Kultūros paveldo departamente suderintą tvarkybos darbų projektą/-us, gavus leidimą/-us.

2.11.4. Vadovauti tvarkomųjų statybos darbų projektavimui, projekto/-ų vykdymo priežiūrai, statinio tvarkybos techninei priežiūrai turi teisę aplinkos ir kultūros ministrų patvirtinta tvarka atestuotas darbų vadovas, jei jis turi verslo liudijimą arba dirba įmonėje, kuri atestuota aplinkos ir kultūros ministrų patvirtinta tvarka.

2.11.5. Tvarkomųjų paveldosaugos ir tvarkomųjų statybos darbų projekto/-ų sprendiniai privalo būti įvertinti kultūros vertybės ir kultūros paveldo vietovių, kuriose ji yra, vertingųjų savybių išsaugojimo ir poveikio joms aspektu.

2.11.6. Jei atliekant statybos ar kitokius darbus aptinkama archeologinių radinių ar nekilnojamojo daikto vertingųjų savybių, valdytojai ar darbus atliekantys asmenys apie tai privalo pranešti Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus teritoriniam skyriui arba Vilniaus miesto savivaldybės administracijos paveldosaugos padalinii.

3. Kultūros paveldo objekto apsaugos zonos ir pozonių paveldosaugos reikalavimai (įrašyti jeigu laikinai nenustatoma apsaugos zona ar nenustatomas fizinės ar vizualinės apsaugos pozonis):

PRIEDAI:

- 1.
- 2.
- 3.

Kultūros paveldo departamento prie
Kultūros ministerijos Vilniaus teritorinio
skyriaus vyriausioji specialistė
(reglamentą parengusio pareigos)

Anželika Zdanevičienė

A.V.